

Hur skriver ni en bra sida?

Vad är en god struktur? Jo, en text med god struktur har:

- en bra rubrik
- en välformulerad ingress
- brödtext uppdelad i många och logiska styckesindelningar
- välformulerade mellanrubriker
- listor istället för långa upprädningsrader i texten

Språket, tänk på detta!

Målgruppsanpassa era texter!

Tänk på att

- skriva så att språket är lätt att läsa och förstå
- skriv enkelt och konkret
- skriv alltid ut förkortningar
- använd inte ord som kan vara svåra eller otydliga för den specifika målgruppen.

Kontrollera innan du publicerar

- Är det tydligt vad läsarna kan eller ska göra?
- Svarar du på deras frågor?
- Är det viktigaste först?
- Är texten överskådlig?

Sökoptimering

- Textstruktur för ökad sökbarhet (se föregående bild "Hur skriver ni en bra sida?")

Fundera över vilka ord som användare kommer att skriva för att hitta sidan och se till att dessa ord finns med på sidan.

- Huvudrubrik - unik för sidan, nämn sökordet/orden en gång.
- Ingress - sammanfattar budskapet, nämn sökordet/orden en gång.
- Brödtext - nämn sökordet 4-5 gånger i texten (fördelat i början, mitten och i slutet av texten).
- Underrubriker - Om möjligt nämn varianter av sökordet/orden i dessa. Använd alltid rubrikformaten, sökmotorn känner inte av fetstil.

Ge dokument filnamn som beskriver innehållet i dokumentet.

Tillgänglighet, tänk på detta!

- Är språket anpassat utifrån er/era målgrupper? Ex. patienter med särskilda behov, lättläst svenska?
- Be någon som inte är datavan att utföra en uppgift på din hemsida utan hjälp (är strukturen begriplig?).
- Skriv begripliga länkar. Läs enbart länktexterna på webbplatsen (kommer användaren att förstå vart länken leder?).
- Navigera enbart med hjälp av tangentbordet
- Surfa med mobiltelefonen på er hemsida
- Tillgängliga pdf:er

Tillgänglighet forts. alternativtext bilder

Riktlinjer för alternativtexter (alt-text)

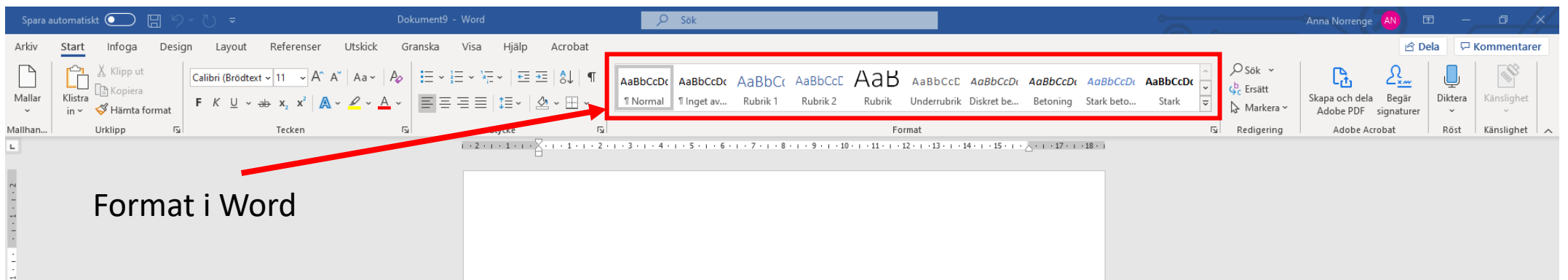
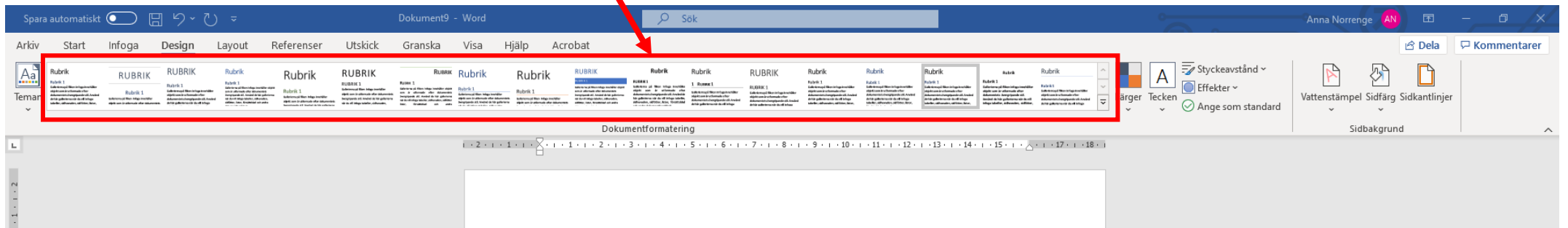
- En alt-text är en kort beskrivning av en bild som gör att även den som inte kan se bilden kan ta del av informationen i bilderna. Alla bilder som innehåller viktig information till läsaren ska förses med alt-text.
- Beskrivningen ska komma först och sedan vilken typ av bild det är. Till exempel: "Person som knyter skorna. Illustration."
- Skriv en kort läsbar mening och avsluta med punkt.
- Utelämna kön, ålder, funktionsvariation, kläder och andra utseenden om det inte är relevant för innehållet.
- Upprepa inte information som finns på sidan i övrigt, till exempel i bildtexten eller i artikeln. Det innebär att du inte behöver skriva in namnet på alla delar i en anatomisk illustration (förutsatt att det finns omnämnt i artikeln).
- Skriv bara in att det är illustration eller foto om det är relevant, i annat fall kan det utlämnas. Det kan till exempel vara relevant i en bild av ett hjärta, då vi gärna vill förmedla att det är en tecknad bild och inte ett fotografi.
- Om syftet med bilden är att förmedla en känsla ska det också framgå i alt-texten. Till exempel två glada personer som promenerar.
- Lämna alt-texten tom när bilden inte tillför något annat än rent dekorativt. Det gör du genom att skriva "".

Tillgänglighet forts. dokument

- **Sedan september 2019 måste allt innehåll, både sidor och dokument, vara tillgänglighetsanpassat. Dokument ska därför alltid publiceras i PDF-format.**
- Grundregeln är att i första hand publicera information på hemsidan som webbsidor. Kortare dokument (upp till ett par sidor) bör göras om till en webbsida eftersom de är enklare för användaren att läsa i såväl mobil som dator samt med olika hjälpmedel.
- Det är viktigt att texten verkligen är en text och inte en text som har scannats in.
- Det ska alltid finnas ett redigerbart originaldokument som arkiveras eller sparas i på datorn (hemsidan är inte ett arkiv).
- Använd de inbyggda formatmallarna som finns i Word och följ nivåstrukturering (rubriker, brödtext etc.) när du skapar ett textdokument.

Tillgänglighet forts. dokument

Formatmallar i Word

Format i Word

Tillgänglighetsredogörelse

Enligt [webbtillgänglighetsdirektivet](#) ska myndigheterna på sina webbplatser publicera en tillgänglighetsredogörelse som beskriver hur man uppfyller tillgänglighetskraven. Redogörelsen ska även anvisa ett sätt för användare att påtala hinder och hänvisa till den myndighet som följer upp direktivet.

Exempel:

- [Region Kalmar län](#)
- [Registercentrum Västra Götalandsregionen](#)

Finns mall på er hemsida – länk ska finnas i sidfoten

Simulatorer för funktionsvariationer

[Chrome-tillägget Funkify](#)

[Chrome-tillägget Web Disability Simulator](#)

- olika typer av defekt färgseende
- tunnelseende eller långsynthet
- skärm i starkt solsken
- svårigheter med motorik
- dyslexi eller begränsat ordförråd
- koncentrationssvårigheter

Obs. funkar endast i Google Chrome.

Upphovsrätt, vad gäller?

- Bilder, filmer och texter får inte kopieras och spridas hur som helst, inte ens på nätet. Samma regler gäller i den fysiska och digitala världen.
- Upphovsrättslagen reglerar rätten till "litterära eller konstnärliga verk", det vill säga texter, filmer, fotografier och andra bilder, datorprogram, musik, scenkonst, byggnader och "verk som har kommit till uttryck på något annat sätt".
- Upphovsrättslagen är komplicerad, men handlar i korta drag om att du inte får använda texter, bilder etc. som någon annan skapat utan deras tillstånd.
- Ni kan alltså inte utan vidare ta en bild som är upphovsrättsskyddad och publicera på er hemsida.

GDPR, vad är det?

Dataskyddsförordningen (GDPR) är en EU-förordning som reglerar behandlingen av personuppgifter. Syftet är att skapa enhetliga dataskyddsregler inom hela EU och stärka skyddet för hur dina personuppgifter hanteras.

Personuppgift är all information som kan knytas till en fysisk levande person som exempelvis namn, personnummer, adress, telefonnummer och e-postadress.

Personuppgifter

- Patientuppgifter eller annat innehåll som är eller kan tänkas bli sekretessbelagt ska aldrig publiceras. Detsamma gäller innehåll som inkluderar [känsliga personuppgifter](#).
 - Med känsliga personuppgifter avses uppgifter som exempelvis: ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös övertygelse, medlemskap i en fackförening, hälsa eller sexuella läggning.
- Datainspektionen kontrollerar efterlevnaden av lagen och allvarliga felsteg är förenade med stora bötesbelopp.

Bilder

Bilder och filmer på en webbsida ska vara relevanta och förklara eller förstärka texten.

Välj rätt bild och film

- Bestäm dig för vad du vill att bilden eller filmen ska förmedla. Ska den förstärka ett budskap, förmedla en känsla eller förenkla och förtydliga något som är svårt att förklara?

Vilka bilder och filmer får jag använda?

- Det är viktigt att ni äger rätten att använda bilderna eller filmerna. Det är förbjudet att ta andras bilder och filmer från webben och använda för eget bruk. Vi ska alltid respektera upphovsrätten.

När det gäller publicering av bilder eller filmer på människor på en webbplats måste ni alltid följa reglerna i dataskyddsförordningen (GDPR). Generellt sätt gäller att för alla bilder och filmer som ni publicerar och där det finns identifierbara personer krävs samtycke. Samtycket ska finnas dokumenterat i verksamheten på något sätt.

Bildbank symbolbilder.se

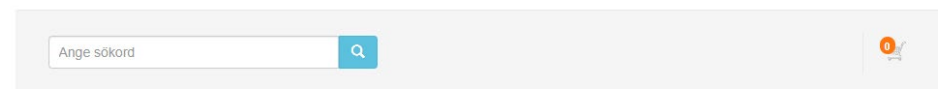
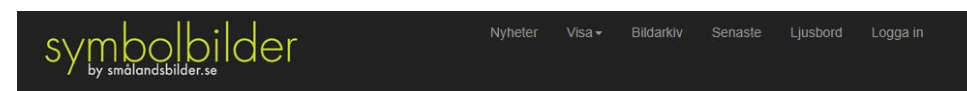
RCSO har en bildbank – symbolbilder.se

Vill ni ha en bild härifrån skickar ni bilden/bildernas sid-id så lägger jag upp dessa bilder i ert mediabibliotek på hemsidan.

Samtycke krävs inte.

OBS! Bilderna får inte spridas eller användas på annat sätt (ex. i ppt-presentationer).

När bilden används ska ni ange "foto: www.symbolbilder.se" i nära anslutning till bilden.

Förslag sidstruktur

Dela upp sidorna i era målgrupper

- För vårdpersonal
- För patienter
- För forskare
- Nyheter
- Om xxx (registrets namn)
- Kontakta oss

Max sju sidor i huvudmenyn (rekommendation utifrån användarvänlighet)